

betekintést nyújt a szélerőművek gazdaságossági kérdéseibe és – nem utolsó sorban – foglalkozik a szélerőművek létesítésének következtében fellépő kedvezőtlen környezeti hatásokkal is.

A kitartóbb érdeklődők az utolsó prezentációt az interneten követhették, ui. Aranyossy Mihály az Észak-Alföld Turizmus Egyesület képviselője, a Magyar Turizmus Zrt. moszkvai képviselőjének szakértője *A kulturális vonzerők hatásai egy város turizmusára Marc Chagall és a fehéroroszországi Vityebszk példája alapján* címet viselő előadását egy minszki szállodában tartotta.

A.K.

Úton lenni boldogság

Michalkó Gábor, 2010: *Boldogító utazás. A turizmus és az életminőség kapcsolatának magyarországi vonatkozásai.* MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, 119 o.

Budapestről indulunk, Atlantába érkezünk Michalkó Gábor legutóbbi, *Boldogító utazás* című munkáját olvasva, hiszen a bevezetőben egy hazai konferenciát, míg az összegzésben egy amerikai világcéget idéz fel a szerző. A kettő között, ahogy azt már az alcím is jelzi, a kötet egy olyan utazásra visz minket, amelyben a szerző turizmus és az életminőség kapcsolatát vizsgálja meg. Az igen olvasmányos mű tehát nem „szokványos” turizmusföldrajzot fed, hanem tágabb összefüggéseiben értelmezi az utazáshoz kapcsolódó jelenségeket, folyamatokat.

Kézenfekvőnek tűnő, mégis kissé szokatlan a hazai kutatások között a kötet megközelítése, hiszen nem a gazdasági fejlődésre gyakorolt hatással, a termékfejlesztéssel, vagy éppen a turisztikai kínálat bemutatásával foglalkozik, hanem az utazó oldaláról közelíti meg a turizmust. Utazni jó, mondhatnánk szlogenyszerűen, és Michalkó Gábor ennek a szlogennek néz a mélyére: hogyan befolyásolja az étellel való elégedettségünket az utazás? Hol érezzük jól magunkat? Hogyan befolyásolják az utazással kapcsolatos elégedettségünket a „piszkos anyagiak” vagy az életkor? Teszi mindezt igen szilárd elméleti alapokra építkezve, a geográfiai és a turizmusföldrajzi irodalom mellett kitekintve a szociológiára, a pszichológiára vagy a filozófiára is. Azaz nem szorul be egy tudományterület korlátai közé, hanem a turizmuskutatás interdiszciplináris jellegének megfelelően bátran használja azokat az ismereteket, amelyekre szüksége van egy-egy kérdés megválaszolásához.

Sokoldalú, több forrást felhasználó elemzést olvashatunk a kötetben, hiszen több kérdőíves kutatás mellett interjúk, hazai és nemzetközi statisztikák eredményei is megjelennek a könyvben. A legérdekesebbek, legszemléletesebbek talán azon interjúk, amelyekben az

utazáshoz kapcsolódó boldogság különböző típusaihoz sorolt megkérdezettek válaszait olvashatjuk – bár talán kissé soknak tűnik a 15 különböző kategória meghatározása.

A *Boldogító utazás* nemcsak megközelítésében, hanem némiképp stílusában és nyelvezetében is eltér a geográfiai munkák többségétől: több helyen – a szerző tapasztalatait is felhasználva – személyes hangvétellő, más esetekben pedig bátran nyúl olyan sokak által átélt élményekhez, mint egy film vagy egy különleges hely meglátogatása. Ezekre a mindennapi (azaz dehogymindennapi, sokkal inkább különleges, ünnepi) tapasztalatokra építve bontja ki a szerző a mondanivalóját, amivel „demisztifikálja” is a turizmust, hiszen utazóként és otthonunkban maradvagyaránt mindennapi életünk része. Ez utóbbi aspektusra – azaz a turizmus „elszenvedésére” – is kitér a mű, azzal, a népdalból kölcsönzött szellemes megállapítással összegezve, hogy „erdő mellett nem jó lakni”, azaz a helyiek gyakran életminőséget rontó tényezőként értékelik a lakóhelyükre érkező turizmust.

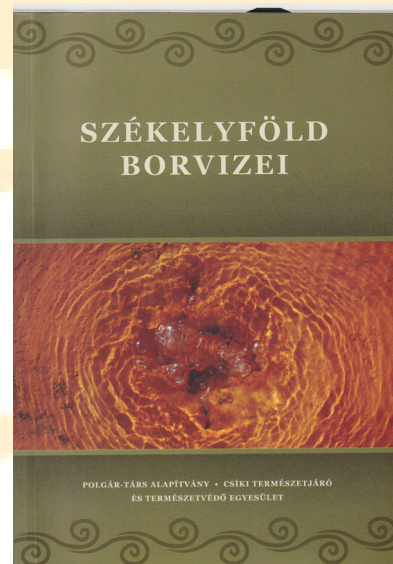
Néhány módszertani kérdést is felvet a szerző például a turizmushoz kapcsolódó rengeteg szubjektív elem (élmények, tapasztalatok) mérhetőségével kapcsolatban. Izgalmas vizsgálati lehetőséget jelenthet a kötetben egy fejezet erejéig megjelenő turisztikai niche, amely akár egy következő kutatás témáját is képezheti.

Összességében bátran kijelenthető, hogy a *Boldogító utazás* bátran ajánlható mindenkinek, akit érdekel a turizmus, legyen az geográfus, vagy „csak” utazni vágyó és szerető érdeklődő.

Dr. Boros Lajos, Szeged

A kétezer borvíz-forrás csodálatos világa

Jánosi Csaba, Berszán József, Jánosi Kincső, Kristály Ferenc, Szakáll Sándor és Ütő Gusztáv, 2010: *Székelyföld borvize*. Polgár-Társ Alapítvány, Csíki Természetjáró és Természetvédő Egyesület, Székelyudvarhely.

Megjelent a *Székelyföld borvizei* címen egy gyönyörű és okos könyv, tele színes képpel, grafikával, amit a Polgár-társ Alapítvány, valamint a Csíki Természetjáró és Természetvédő Egyesület jelentetett meg.

Jelen kiadvány igen részletes és elemző munkával 148 székelyföldi helységet mutat be, ahol egy-egy település közvetlen közelében néhol 10-15 csodálatosan gazdag forrás is található. A világ szinte egyedülálló természeti kincsét jelenítik meg, talán sehol a Földön nincs olyan hely,